

Seminář pro výchovné poradce – diagnostika stavu poradenských služeb ve škole

Vyhodnocení odevzdaných dotazníků:

- Zpracováno 14 dotazníků
- Struktura posluchačů:
 - 8 základní školy, 6 střední školy
 - 3 začínajících výchovných poradců,
 - 5 vykonává funkci déle než 1 rok
 - 6 funkci nevykonávají

-
- velmi různé modely – ve dvou školách zřízeno školní poradenské pracoviště, nejčastěji výchovný poradce a školní metodik prevence, ale někdy tato funkce zdvojená
 - na některých školách služby poskytují i členové vedení školy, někde více výchovných poradců, někde školní psycholog nebo speciální pedagog – většinou na ZŠ, někde jsou zapojeni i vyučující – např. společenských věd nebo výchovy ke zdraví a k občanství – do preventivních činností

-
- z dotazníků není poznat, zda jsou poradenské služby v případě, že je poskytuje více pedagogů, nějak řízeny nebo koordinovány nebo zda je spolupráce nahodilá nebo vůbec žádná; pouze v jednom případě poradenské služby koordinuje zástupce ředitele

■ Činnosti výchovného poradce na středních školách (podle četnosti):

- kariérní poradenství – volba VŠ a povolání
- řešení kázeňských a studijních problémů
- prevence šikany
- péče o nadané žáky
- péče o žáky s neprospěchem
- evidence žáků s SVP
- zajištění integrace žáků s SVP + příprava IVP
- metodická pomoc vyučujícím v zajištění péče o žáky s SVP a žáky nadané

-
- evidence žáků se zvýšenou absencí
 - spolupráce s poradenskými zařízeními (PPP, SPC, SVP), předávání kontaktů
 - individuální konzultace pro žáky
 - účast na výchovných komisích
 - propagace střední školy na základních školách
 - předávání informací o studijních oborech
 - evidence uplatnění maturantů
 - osvětové přednášky
 - řešení krádeží

■ Činnosti výchovného poradce na základních školách (podle četnosti):

- kariérové poradenství, zejména organizační zabezpečení
- evidence žáků s SPU
- pomoc při tvorbě IVP pro integrované žáky
- péče o nadané žáky
- sledování legislativních změn
- vyhledávání žáků s výchovnými problémy + pomoc při jejich řešení
- spolupráce s poradenskými zařízeními (PPP,..)
- žádosti o slovní hodnocení

-
- řešení neomluvené absence
 - řešení vysoké omluvené absence
 - řešení závadového chování
 - pomoc při řešení problémů ve třídách
 - pomoc při řešení konfliktů ve škole
 - řešení výukových problémů a školní neúspěšnosti
 - zprostředkování kontaktů na pomoc při řešení krizových situací
 - propagace činnosti výchovného poradce
 - účast VP na dalším vzdělávání

-
- odesílání katalogových listů žáků, kteří přešli na jinou školu
 - řešení problémů ze schránky důvěry
 - příprava informačních materiálů pro vyučující
 - příprava preventivních programů
 - pomoc při zápisu do 1. tříd
 - řešení odkladu školní docházky
 - účast na výchovných komisích

■ Závěry:

- činnosti výchovného poradce se často překrývají s činnostmi školního metodika prevence, školního speciálního pedagoga, případně školního psychologa → pracovní náplň výchovného poradce může být i v souladu s vyhláškou hodně široká, poradenské činnosti ve škole je třeba si dobře rozdělit podle kvalifikace, schopností a zájmů všech poradenských pracovníků
- převažují činnosti evidenční a informační nad činnostmi opravdu poradenskými – podíl na prevenci a řešení problémů

- některé činnosti popsány velmi obecně – např. prevence školní neúspěšnosti – nebylo poznat, co konkrétně výchovný poradce dělá
- někde opsaný plán práce, o skutečné práci však vypovídá spíše závěrečná zpráva o činnosti
- nikde se neobjevilo, zda se ve škole vyhodnocuje efektivita poskytování poradenských služeb, zpětná vazba, jak probíhá komunikace s vedením, zda kolegové spolupracují, jak a zda přijímají poskytované služby rodiče a žáci

Jak zajistit efektivní proměnu poradenských služeb ve škole:

- je nutné vyjít z potřeby školy – na začátku by měla být analýza současného stavu a potřeb
- je důležité reagovat na aktuální situaci ve školství (např. státní maturity → zaměření na hodnocení kvality, srovnávání škol)
- všechny návrhy je nutné prodiskutovat s vedením školy a získat jeho podporu
- všechny novinky nutné vysvětlit učitelům, opřít se o platnou legislativu a hlavně o konkrétní zkušenosti ze školy; je důležité co nejvíce využít toho, co už se ve škole dělá

-
- nové věci zavádět postupně, ale systémově
 - při zavádění nových postupů je důležité poskytnout učitelům co největší metodickou podporu → např. vzory zápisů z jednání, postup jak vytvořit IVP, pomoc při problematickém jednání s rodiči – rozdělení rolí při jednání, apod.
 - změny je nutné vysvětlit také rodičům a žákům
 - po určité době je vhodné nechat si dát zpětnou vazbu a na základě jejích výsledků nové postupy upravit nebo doplnit

Informace o seminární práci:

- **Téma: Analýza poradenských služeb ve škole a vytvoření vize, kam by se měla úroveň poradenských služeb posunout**
- **V dalších semestrech práce na tom, jak vytvořenou vizi postupně naplňovat**

Úkol na dnešní seminář:

- navrhnout strategii, jak analyzovat stav poradenských služeb ve škole
- cílem analýzy je zjistit současný stav - jak vnímají fungování poradenských služeb kolegové, případně žáci a rodiče, jak tyto služby využívají a co v této oblasti očekávají do budoucna

Práce ve skupinách:

- Rozdělení na 4 skupiny po 4 - 5 členech podle typů škol:
 1. Základní školy – zkušení výchovní poradci
 2. Základní školy – začínající výchovní poradci a ti, co se na výkon funkce teprve připravují
 3. Střední školy – výchovní poradci, kteří již funkci vykonávají
 4. Střední školy – ti, co se na výkon funkce teprve připravují

Vytvořené strategie:

Strategie číslo 1 (ZŠ – výkon funkce VP):

1. Analýza současné situace – konzultace, dotazník pro vedení školy a kolegy → definice problému
2. Řešení problému:
 - ujasnit si, co chci řešit
 - navrhnout postup, jak to udělat (návrhy by měli jít jak od vedení k učitelům, tak od učitelů k vedení podle toho, jaký problém se bude řešit)
 - realizace řešení problému na základě domluveného postupu
 - ověření, zda se problém daří úspěšně řešit – konzultace s vedením školy a ostatními poskytovateli poradenských služeb ve škole + dotazník pro rodiče, žáky a kolegy

Strategie číslo 2 (ZŠ – funkci VP nevykonávají):

1. Informace vedení školy o zadané práci, domluva na zakázce
2. Schůzka se současným výchovným poradcem
3. Komunikace s dalšími členy poradenského pracoviště
4. Žádost kolegů o spolupráci
5. Výběr metod a forem analýzy (dotazník, rozhovor,...)
6. Vypracování analýzy
7. Vyhodnocení
8. Seznámení s výsledky všechny zainteresované (v pořadí podle bodů 1 – 4)

Strategie číslo 3 (SŠ – výkon funkce VP):

1. Konzultace s vedením školy – nejlépe se zástupcem ředitele
2. Domluva s kolegy, kteří se podílejí na poskytování poradenských služeb ve škole – další VP, metodik prevence, případně další
3. Dotazníkové šetření
 - žáci – zaměření na klima ve škole a výchovně vzdělávací proces
 - učitelé – co by chtěli od výchovného poradce
 - rodiče – využití třídních schůzek – možné srovnání očekávání na začátku 1. ročníku a spokojenosti se službami ve 4. ročníku

Problém: komunikace a spolupráce s kolegy, kteří byli ve funkci VP před námi

Strategie číslo 4 (SŠ – funkci VP nevykonávají):

1. Konzultace s vedením školy:

- domluva na zakázce
- získání podkladů pro podrobné seznámení se s fungováním poradenských služeb ve škole – jaké poradenské služby má škola poskytovat (vychází z legislativy), kdo všechno poradenské služby poskytuje a jaká je jejich náplň práce, plán činnosti a závěrečná zpráva o činnosti výchovného poradce

2. Osobní pohovory s učiteli

- současný výchovný poradce a metodik prevence – jaké problémy jsou a kdo a jak je řeší
- třídní učitelé – co kolegové očekávají od poradenské služby, jaké poradenské služby by měl poskytovat výchovný poradce a jaké třídní učitel, jaké změny by kolegové přivítali

Úkol do příštího setkání (19. 11. 2010):

- Projednat s ředitelem školy zadání seminární práce a domluvit se na rozsahu a obsahu analýzy
- V první části příštího setkání každý posluchač řekne, na čem se s vedením školy domluvil + může přidat příklad dobré praxe z oblasti výchovného poradenství ve své škole

Upřesnění zadání seminární práce:

Osnova:

1. Stručná charakteristika školy
2. Diagnostika stavu poskytovaných poradenských služeb ve škole
3. Zhodnocení současného stavu
4. Vize fungování poradenských služeb ve škole

Termín odevzdání: do 15. 2. 2011